

Tollef Lau
Sjøliveien 2847
2450 Rena

Saksbehandler, innvalgstelefon
Ståle Sørensen, 62 55 11 70

Avslag på søknad om tillatelse til skadefelling av ulv i deler av Rendalen kommune

Vi viser til telefonsamtaler med deg den 2.7 og 11.7. om skader etter ulveangrep i din storfebesetning. I telefonsamtale den 11.7. kl 12:23 søkte du om skadefelling av ulv, etter at SNO dokumenterte at skadene på en kalv i din besetning var forårsaket av ulv. Fylkesmannen ga muntlig avslag på søknaden samme dag kl. 12:36.

Bakgrunn

Det har de siste ukene vært flere tilfeller med uro i din besetning, der du i samtaler med Fylkesmannen har vært bekymret for at angrepsforsøk fra ulv har vært årsaken til uroen. En kalv har hatt skader i bakbein som kan være bittskader, uten at dette er endelig fastslått. Sist i juni ble en kalv borte fra flokken i forbindelse med en uro-situasjon. Fylkesmannen ga tilsagn om tilskudd til ekstraordinært tilsyn med besetningen i forbindelse med denne uro-situasjonen. Kalven var borte i flere dager, men ble den 3.7. gjenfunnet i god behold.

På kvelden den 10.7. meldte du om gjenfunn av en kalv med skader, som så ut som bittskader. Kalven virket svært medtatt. Veterinær ble tilkalt for å undersøke og behandle dyret, men det kunne fastslås at skadene var alvorlige. SNO bekreftet den 11.7. at skadene var forårsaket av ulv. Kalven ble senere avlivet. Etter at SNO kunne fastslå at det var ulv som var skadegjører søkte du om tillatelse til skadefelling.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) §§ 18 første ledd bokstav b og 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) §§ 8 og 13, jf. også § 4 første ledd bokstav e og §§ 7 og 9.

Rovviltforskriften § 1 (formål):

Formålet med denne forskrift er å sikre en bærekraftig forvaltning av gaupe, jerv, bjørn, ulv og kongeørn. Innenfor en slik ramme skal forvaltningen også ivareta hensynet til næringsutøvelse og andre samfunnsinteresser. Forvaltningen skal være differensiert slik at hensynet til ulike interesser vektlegges forskjellig i ulike områder og for de ulike rovviltarter.

Region 5 (Hedmark) skal ha 10 årlige ynglinger av gaupe, fem av jerv og tre av brunbjørn jf. rovviltforskriften § 4 første ledd bokstav e. Sammen med region 4 (Oslo, Akershus og Østfold) skal Hedmark ha 4–6 årlige ynglinger av ulv, hvorav 3 skal ha skjedd i revir som i sin helhet ligger i Norge. Den todelte målsettingen som formålsparagrafen i rovviltforskriften setter, er søkt oppnådd gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark, jf. § 6. Her er det definert hvor beitedyr og rovvilt har prioritet. Når bestandsmålet for den enkelte art er oppnådd, vedtar rovviltnemnda en kvote for betinget skadefelling, jf. § 8.

Ved behandling av søknader om skadefelling skal føringene i forvaltningsplanen for rovvilt tillegges vekt, og felling kan bare gjennomføres om det ikke finnes andre tilfredsstillende løsninger ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Bestemmelsens andre ledd bokstav a til d slår fast at det skal tas særlig hensyn til:

- områdets betydning som beitemark
- skadenes omfang og utvikling
- potensialet for fremtidige skader
- muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

En skadefellingstillatelse skal være rettet mot bestemte skadegjørende individ, og vedtaket skal være begrenset til tid, rom og antall dyr. Ved hver fellingstillatelse gis det en økonomisk ramme som fellingsforsøket skal gjennomføres i henhold til.

Fylkesmannens vurdering

I forvaltningsplanen for rovvilt i Hedmark er fylket inndelt i to ulike forvaltningsområder. Det aktuelle området ligger innenfor blått område, som både rommer områder som er viktige for å oppnå bestandsmålene for rovvilt og viktige beiteområder. I tillegg vises i forvaltningsplanen den del av den nasjonalt vedtatte sonen for ynglende ulv som ligger i Hedmark. I den del av blå sone som ligger utenfor ulvesona er det først og fremst hensynet til bjørn, jerv og gaupe som skal vektlegges.

Det aktuelle skadeområdet ligger sør i Rendalen kommune. Området ligger innenfor et ulverevir (Deisjø-reviret), men utenfor ulvesona. I Deisjø-reviret er hannen en forvaltningsmerket finsk-russisk innvandrer, som ble flyttet fra Elgå til Kongsvinger, men som senere vandret nordover og slo seg sammen med en tisper i dette området. Ca. 70 % av området paret benyttet ligger innenfor ulvesonen (i Åmot kommune), mens 30 % ligger utenfor ulvesonen (i Rendalen kommune).

Innenfor reviriområdet er det flere storfe-besetninger, både i og utenfor ulvesona. Fylkesmannen er ikke kjent med at det er sau på utmark i området. I forhold til rovviltforskriften § 9 annet ledd bokstav a kan ikke det aktuelle området karakteriseres som et viktig beiteområde, og det er heller ikke avmerket som viktig beiteområde i forvaltningsplanen for rovvilt.

Det er dokumentert skade på en kalv, i tillegg har en kalv skader der skadeårsak ikke er fastslått. Du har over noen uker hatt flere tilfeller med stor uro i besetningen, og mye ekstra tilsyn og merarbeid som følge av dette. Mange av de voksne dyrene har radiobjeller. Siden hannen i reviret er radiomerket har det vært mulig å fastslå at denne ulven ved flere tilfeller har oppholdt seg nær, eller passert i nærheten av, storfe-besetningen.

I region 5 Hedmark er det et relativt stort antall storfe på beite innenfor rovviltprioriterte områder og innenfor ulvesona. Flere besetninger slippes også på beite innenfor etablerte ulverevir. Fylkesmannen har ikke detaljert kunnskap om hvilke strategier de enkelte brukerne har for å redusere faren for skader på storfe ved slipp innenfor ulverevir. Vi er imidlertid kjent med at noen

brukere slipper dyra på ordinær måte, men at de har økt tilsynsfrekvens, og radiobjeller på flere dyr enn de ellers ville hatt. Andre velger å sanke dyra inn på inngjerdet område hver kveld, slik at dyrene kun er i utmarka på dagtid. Flere velger å kun nytte inngjerdede beiter på/nær gården.

I perioden 2000 – 2020 er det i Rovbase dokumentert 25 tilfeller der ulv har forvoldt skader på storfe i region 5 Hedmark. Den siste før skaden i din besetning er fra august 2018. Fylkesmannen vurderer at det er risiko for at det kan oppstå ytterligere skader, og at det derfor er et visst skadepotensiale, jf. rovviltforskriftens § 9 c.

Skadefelling i dette området vil innebære felling av et eller begge de to revirmarkerende dyra i Deisjø-reviret. Reviret har sin hovedutbredelse innenfor ulvesona. Felling innebærer stor sannsynlighet for felling av et genetisk viktig individ. Den sør-skandinaviske bestanden har sitt utspring i få individer, og innavl er en av de største farene for bestanden på lang sikt. Norske og svenske myndigheter har undertegnet felles retningslinjer for forvaltning av genetisk verdifulle individer i den skandinaviske ulvepopulasjonen, der det framgår at de ulver som er definert som genetisk verdifulle så langt mulig skal unntas fra skadefelling og lisensfelling.

Fylkesmannen anser at det i dette tilfelle ikke er grunnlag for å tillate skadefelling, og at andre tiltak bør prøves. Vi ønsker derfor å fortsette vår dialog med deg om andre aktuelle skadeforebyggende tiltak.

Konklusjon

Fylkesmannen i Innlandet avslår søknad om skadefelling ulv i søndre deler av Rendalen kommune.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i lovens §§ 8 til 12 legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen viser til at dette vedtaket ikke påvirker naturmangfoldet negativt idet en gir et avslag på en søknad om felling av et/flere dyr. Prinsippene i naturmangfoldloven er derfor ikke vurdert nærmere.

Vedtaket er fattet med hjemmel i Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold (naturmangfoldloven) § 18 første ledd bokstav b, jf forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften), § 9, jf §§ 1, 8 og 13.

Med hilsen

Øyvind Gotehus (e.f.)
avdelingsdirektør

Ståle Sørensen
seniorrådgiver

Dokumentet er elektronisk godkjent

Kopi til:
Rendalen kommune
Statens naturoppsyn
Mattilsynet

